

I festivalmedisinens tjeneste

Noen drar på hytta, andre til utlandet. Legene Amund Hovengen Ringen, Maria Brønstad og Kjetil Ytre-Arne skifter bare beite.

FESTIVALSTEMNING: Festivalmedisinerne bytter sykehus eller klinikk med grønne sletter fylt av festglade mennesker. Foto: Miniøya/Gundersen og Meg

– Litt gråt, litt plastring – og «tender love and care». Det er stort sett det som skal til.

Amund Hovengen Ringen har vært festivalvallege på Miniøya tre ganger. 11. juni står han klar i Tøyenparken i Oslo igjen. I et lite hvitt telt stiller han med en plass å være for de som har gått seg bort og plaster til de besøkende på Norges største barnefestival. Mange av dem kikker innom teltet til festivallegene.

– Noen tror at teltet vårt er en egen attraksjon, sier Ringen.

Han ler:

– Folk er nysgjerrige og lur på om det skal «skje noe». Men utover plaster og legehjelp har vi ikke så mye annet å stille opp med enn å være oss selv.

Ender alltid lykkelig

Få tenker på legeyrket som sesongarbeid, men når andre tar ferie er det en gruppe leger som bare skifter beite. Festivalmedisinerne bytter sykehus eller klinikk med grønne sletter fylt av festglade mennesker. Til daglig er

Ringen anestesilege ved Oslo universitetssykehus, Ullevål, men siden 2012 har han hatt sommerjobb som festivallege.

– Det er ofte noen bortkomne barn å ta hånd om, men det ender alltid lykkelig når de kommer tilbake til foreldrene.

Ringen kom inn i jobben ved en tilfeldighet da han jobbet som barnelege. Nå rekrutterer han selv både anesthesi- og barneleger om sommeren. Han synes stemningen på Miniøya er noe helt spesielt.

– Miniøya er en bra festival. Artistene som kommer er artister for voksne som også barn trives med. Jeg bor selv i nærheten og synes det er «kult» at det skjer litt på Tøyen.

Avgang i soloppgang

Hvert år besøker over 2 000 mennesker den lille øya Husøy utenfor Helgelandskysten. Store norske og internasjonale artister besøker det lille øysamfunnet for å få med seg Trænefestivalen, som den britiske avisen *The Guardian* har plassert blant Europas

beste og mest ukjente festivaler – og kanskje en av de mest utligjengelige.

Det siste kan Maria Brønstad skrive under på. Som festivallege husker hun et øyeblikk spesielt godt:

– Vi jobbet hele natten, og idet de første solstrålene traff Træna sendte vi en pasient avgårde med båten inn mot land, forteller hun.

Avstanden til sykehus gir ekstra utfordringer. Likevel har Brønstad, som til vanlig jobber som lege i spesialisering på anestesivdelingen ved Nordlandssykehuset, jobbet som festivallege på Træna hver sommer siden 2013.

– Det gode samholdet gjør det lett å komme tilbake. Samarbeidet med Røde Kors lokalt er godt og det gode maskineriet de driver gjør legejobben lett.

De fleste festivaldeltakerne forventer ikke å få tak i lege ute i havgapet.

– Et år sydde jeg såret til en som hadde kuttet seg. Flere uker etter festivalen fikk jeg plutselig en tekstmelding. Da hadde han søkt

SOMMERMEDISIN: Disse legene har sammenlagt 30 års erfaring med å hjelpe festivaldeltakere i bygd og by. Amund Hovengen Ringen (t.v.) på Miniøya, Maria Brønstad på Trænafestivalen og Kjetil Ytre-Arne på Moldejazz. Foto: Minøya/Jan Ove Brenden og privat

opp nummeret mitt for å si takk og gi beskjed om at året hadde grodd fint, sier Brønstad.

Hun har reist og jobbet sammen med venner og er glad over både musikk, natur – og nye spesielle pasientmøter – hver sommer.

– Det er tydelig at folk er veldig takknemlige.

Krevde eget kontor og veske

Overlege Kjetil Ytre-Arne er trolig den eneste som i Norge som kan kalle seg *jazzmedisiner*.

– Det er nok noen konserter som har blitt gjennomført på grunn av meg, sier Ytre-Arne.

Til vanlig jobber han ved Feiringklinikken. Men i uke 29, helt siden 1986, har Ytre-Arne alltid vært opptatt med noe annet. Da er det jazzfest i rosenes by. Moldejazz startet opp i 1961, og er Europas nest eldste jazzfestival.

– Jeg jobbet først som frivillig, men ble ofte spurt til råds siden jeg var lege. Da sa jeg at om jeg skulle hjelpe, ville jeg være en ordentlig doktor med eget kontor og legeveske. Så fikk jeg det.

Burde være et eget fag

Besøkende artister og funksjonærers helse ble Ytre-Arnes ansvar.

– Festivalmedisin burde være et eget fag, konstaterer den erfarne festivalmedisineren i dag.

Livet på festival har krevd «utradisjonelle metoder».

– *Hva mener du mener med det?*

– He-he. Det vil jeg ikke si i et seriøst tidsskrift.

Det han kan røpe er at festivalmedisinen inneholder både improvisasjon og toveiskommunikasjon. Men alt var uansett villere før.

«Vi jobbet hele natten, og i det de første solstrålene traff Træna sendte vi pasienten med båten inn mot land»

Festivallege Maria Brønstad

– Akutt neseblødning under konsert, vokalist uten stemme – og artister med ekstrem infeksjonsangst, som trengte plaster på små skrubbsår. Det har også vært i overkant «forfriska» artister før konsert, forteller han.

Han har også fungert som psykolog.

– Viktigst har det nok vært at jeg har kunnet berolige engstelige artister før de skal opp på scenen.

Kjendis i New York

De senere årene har pasientmassen frisknet til.

– Den gamle generasjonen jazzmusikere, som levde hardt, har etter hvert blitt eldre. I dag er det hardere konkurranse i jazzmiljøet, og man må ha en bedre livsstil for å henge med, forteller han. Det ble lite å gjøre for Ytre-Arne i virket som festivallege. Da begynte han med helseopplysning gjennom en egen legespalte i festivalmagasinet. Her tok han opp temaer som hvor lang tid en brødkive kan ligge på gulvet før man ikke kan spise den, og innholdet i ørevoks og navlelo.

– I dag har jeg tatt ut AFP fra festivallegejobben.

Kjetil Ytre-Arne kommer nå til festivalen som vanlig gjest. Men han nyter fremdeles godt av bekjentskapene fra mange tiår i jazzmedisinens tjeneste.

– At musikere prioriterer å hilse på meg når jeg er på jazzklubb i New York, er så klart en fin bonus.

Julie Kalveland

julie.kalveland@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling